

INITIAL DRAFT RELEASE

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
घनसन्धिः – काण्डं 5

Version Notes:

This is the first initial draft version 0.0 dated June 30, 2021.

This version is a test version to obtain feedback from Vedic Students and Scholars to make further improvements on a collaborative basis through Volunteers.

Kindly note that this book is **not exhaustive nor has every detail that a student may be searching for. This book shall be used only under the guidance/advice of a qualified Guru.**

Note for Usage:

1. We have added our notes and comments in English so that Student gets the reference of the Rules.
2. The original text as typed from “GanaSandhi grantham” book is given in **Bold dark** fonts. Each vaakyam given in Ganasandhi book is serially numbered with reference to panchaati number in SamhitA.
3. We have tried to give sample of Padams, Padams in a Gana vAkyam (Gana purva padam in format of 1,2 / 2,1 / 1,2,3 / 3,2,1 / 1.2.3) and Gana vAkyam on a sample basis only.
4. We have given reference to rules in other books on Jatai and Gana like Jata Mani, Jata DarpaNam and Gana DarpaNam. We have given a note as to whether it is as per per “Gana Sandhi grantham” book (GS) or taken from other books for the benefit of readers.

Whatever is **not in Bold** or marked in **red font** is information for the readers, that it is an additon by VedaVMS Team.

Abbrevations

- GS – Gana Sandhi (this Book)
- PS - prAtiSAkyam
- GD – Gana Darpanam
- JD – Jata Darpanam
- JM – Jata Mani

All the four books mentioned above are available in www.vedavms.in under page SikShA and Lessons.

Special note to readers

- The vaakyams given in each of the prapaataka is numbered serially by us though such numbering is not given in the source.
- The source book has reference to an earlier panchaati and is given sometimes later. For example, a vakyam of TS 1.5.6.3 may be serial numbered by us as 23 based on the order in the Book, but T.S 1.5.6.2 may be given next, which we have numbered as 24.
- We have cut and paste vakyam from SamhitA text therefore, sometimes the first and final letters of the vaakyam may have incorrect swaram reference e.g last letter of vakyam is shown as anudAttam, first letter of a vakyam is Swaritam; these may be ignored.
- Kindly ignore extra spaces given between padams, if any.
- Please give your valuable suggestions, comments and notify errors to our email id - vedavms@gmail.com

=====

Table of Contents

Ghana Sandhi – Kaandam 5.....	6
5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं	6
Section 1 - General panchaati	6
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	13
5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – चित्युपक्रमाभिधानं.....	14
Section 1 - General panchaati	14
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	20
5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं	21
Section 1 - General panchaati	21
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	25
5.4 पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टकात्रयाभिधानं	27
Section 1 - General panchaati	27
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	31
5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः-वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं.....	33
Section 1 - General panchaati	33
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	37
5.6 पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – उपानुवाक्याभिधानं	39
Section 1 - General panchaati	39
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	42
5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः-उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं....	43
Section 1 - General panchaati	43
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	49
Alopa PrasanaaH	51
Alopa AnuvakaaH.....	51
Punarukta alopa Vaakyaani	51

Punarukta lopa Vaakyaani	53
Three and Four padam jatai.....	54
Dvipadam	56
Tri kramam	57

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

Ghana Sandhi – Kaandam 5

5.1 पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः – उख्याग्निकथनं

Section 1 - General panchaati

1. चतुर्गृहीतमधारयन् – TS 5.1.1.1

चतुर्गृहीतम् । आधारयन् । = [अधारय न्नधारय(ग्) श्रतुर्गृहीतम्]

2. एवैनमभि क्रमयति वसीयान् – TS 5.1.1.2 – (kampam)

3. रूपसमृद्ध्यै उभयतःक्ष्णूर्भवतीतश्चाऽमुतश्चाऽर्कस्यावरुद्ध्यै – TS 5.1.1.4

रूपसमृद्ध्यै । उभयतःक्ष्णूः । = (उभयतःक्ष्णू रुभयतःक्ष्णू रूपसमृद्ध्यै)

4. एह्यवक्रामन्नशस्तीरित्याह – TS 5.1.2.3

5. अङ्गिरस्वदच्छेहीत्याह सायतनमेवैनं देवताभिः – TS 5.1.2.4

5.1 पदानि – अच्छ । इहि । इति ।

घनपूर्व पदानि – अच्छ इहि इहि अच्छ अच्छ इहि इति इति इहि
अच्छ अच्छ इहि इति ।

घन वाक्यम् – अच्छे ही॒ह्य॒च्छा॒च्छे ही॒ती॒ती॒ह्य॒च्छा॒च्छेही॒ति ।

5.2 पदानि – इ॒हि । इ॒ति । आ॒ह ।

घनपूर्व पदानि – इ॒हि इ॒ति इ॒ति इ॒हि इ॒हि इ॒ति आ॒ह आ॒ह इ॒ति
इ॒हि इ॒हि इ॒ति आ॒ह ।

घन वाक्यम् – इ॒ही॒ती॒ती॒ही ही॒त्या॒हा॒हेती ही॒ही॒त्या॒ह ।

6. अङ्गि॒र॒स्वद॒च्छे॒म इ॒त्या॒ह – TS 5.1.2.4 (Ref:JD35)

अ॒च्छ । इ॒मः । = (इ॒म इ॒मो अ॒च्छा च्छ)

7. आङ्गि॒र॒स्वद् भ॒रि॒ष्या॒म इ॒ति – TS 5.1.2.5

अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । भ॒रि॒ष्या॒मः । = (भ॒रि॒ष्या॒मो ऽङ्गि॒र॒स्वत्)

8. अङ्गि॒र॒स्वद् भ॒राम॒ इ॒त्या॒ह – TS 5.1.2.5

अ॒ङ्गि॒र॒स्वत् । भ॒रामः॑ । = (भ॒रामो॑ ऽङ्गि॒र॒स्वत्)

9. आ॒गत्य॑ वा॒ज्य॒द्ध्व॒न आ॒क्रम्य॑ वा॒जिन् – TS 5.1.2.6
(Ref: JM-74,JD-35,36 GD 33)

वा॒जी । अ॒द्ध्व॒नः । = (वा॒ज्य॒द्ध्व॒नो अ॒द्ध्व॒नो वा॒जी वा॒ज्य॒द्ध्व॒न
आ॒क्रम्य॑)

अ॒द्ध्व॒नः । आ॒क्रम्य॑ । = (अ॒द्ध्व॒न आ॒क्रम्या॑ क्र॒म्या॒द्ध्व॒नो
ऽद्ध्व॒न आ॒क्रम्य॑)

10. उत्क्रामोदक्रमीदिति द्वाभ्याम् – TS 5.1.3.1

11. आप्तुमर्हति यामद्ध्वर्युः – TS 5.1.3.4

आप्तुम् । अर्हति । याम् । = (यां ँया मर्हत्याप्तम्)

अर्हति । याम् । अद्ध्वर्युः । = (अर्हति यां ँया मर्हत्यर्हति
या मद्ध्वर्युरद्ध्वर्युः)

12. रूपेणैवैनदा हरति – TS 5.1.4.2

13. आभ्यामेवैनमुभयतः परि गृह्णाति – TS 5.1.4.3

14. गृह्णात्यनुष्टुभा परि – TS 5.1.3.5 (PS-7.4,JM-15)

अनुष्टुभा । परि । = (अनुष्टुभा परि पर्यणुष्टुभा ऽनुष्टुभा परि)

15. ज्योतिष्मन्तं त्वाग्ने सुप्रतीकमित्याह – TS 5.1.4.1
(JM 72,JD 35)

16. ज्योतिरेवैतेन जनयति – TS 5.1.4.1 – (alopam)

17. प्रथमो निरमन्थदग्ने इत्याह – TS 5.1.4.3 (JD-35)

प्रथमः । निः । = (निर् णिष् प्रथमः)

अमन्थत् । अग्ने । = (अमन्थदग्ने अग्ने अमन्थत्)

अमन्थत् । अग्ने । इति । = (इत्यग्ने अमन्थत्)

अग्ने॑ । इति॑ । आ॒ह । = (अ॒ग्न इ॒तीत्य॒ग्ने ऽग्ने॑ इत्याह)

18. त्वा॑म॒ग्ने पु॒ष्करा॑दधीत्याह – TS 5.1.4.4 – (alopam)

19. तमु॑ त्वा द॒द्ध्यङ्गु॑षिरित्याह द॒द्ध्यङ् वा आ॒थर्व॑णः – TS 5.1.4.4

19.1 पदानि – तम् । उ । त्वा ।

घनपूर्व पदानि – तम् उ उ तम् तम् उ त्वा त्वा उ तम् तम् उ त्वा ।

घन वाक्यम् – तमु॑ वु तम् तमु॑ त्वा त्वो॑ तम् तमु॑ त्वा ।

19.2 पदानि – उ । त्वा । द॒द्ध्यङ् ।

घनपूर्व पदानि – उ त्वा त्वा उ उ त्वा द॒द्ध्यङ् द॒द्ध्यङ् त्वा उ उ त्वा द॒द्ध्यङ् ।

घन वाक्यम् – उ त्वा त्व वु त्वा द॒द्ध्यङ् द॒द्ध्यङ् त्व वु त्वा द॒द्ध्यङ् ।

20. सञ् सा॑दयति॒ नि हो॑तेति – TS 5.1.4.5

सा॒दय॒ति । नि॑ । = (नि॑ नि॑ सा॒दय॒ति)

21. ज॒निष्वा॑ हि जे॒न्यो अ॒ग्रे अ॒हाम् – TS 5.1.4.5 – (alopam)
(JD-13,JD-35, PS-3-18)

22. ज्योतिषा सहेत्यनुष्टुभोप नह्यत्यनुष्टुप् – TS 5.1.5.2

नह्यति । अनुष्टुप् । = (नह्यत्यनुष्टु बनुष्टुम् नह्यति नह्यत्यनुष्टुप्)

(here “p” + “na” is “mna”) (Ref: PS-7.16 ,JM-15)

23. उदु तिष्ठ स्वद्ध्वरोर्द्ध्व ऊ षु णः – TS 5.1.5.3

उ । सु । नः । = (tri kramam) (Ref: JD-5, PS 3-14, PS 6-2)

24. अप्यनालेशेऽत्यन्यान् पशून् मेघति – TS 5.1.5.5

25. मानुषीभ्यस्त्वमङ्गिर इत्याह – TS 5.1.5.6 (JD 35)

त्वम् । अङ्गिरः । इति । = (त्वमङ्गिरो अङ्गिरस्त्वम् त्वमङ्गिर इति)

अङ्गिरः । इति । आह । = (अङ्गिर इतीत्यङ्गिरो ऽङ्गिर इत्याह)

26. मा द्यावापृथिवी अभि शूशुचो मा ऽन्तरिक्षं मा

वनस्पतीनित्याहैभ्य एवैनं लोकेभ्यः – TS 5.1.5.6 – (alopam)
(JD-35)

27. यदाहाऽनयोर्लोकयोर्वीत्यै – TS 5.1.5.8

28. इहेयं वा अदितिरदित्यैवादित्यां खनति – TS 5.1.7.1

29. न हि स्वः स्वः हिनस्ति देवानां त्वा – TS 5.1.7.1

30. वारुण्युखाऽभीद्धा मैत्रियोपैति – TS 5.1.7.3

31. सर्वा दि॒शोऽनु॒ वि भा॒त्युत्ति॑ष्ठ बृ॒हती – TS 5.1.7.4

32. दे॒व॒त्राऽकर॑जक्षी॒रेणाऽऽ च॑ष्ट॒णत्ति॑ पर॒मं – TS 5.1.7.4

33. छ॒न्दोभि॑रा च॑ष्ट॒णत्ति॑ – TS 5.1.7.4

छ॒न्दोभिः॑ । आ । = (छ॒न्दोभि॑रा च॑ष्ट॒णत्ति॑)

“छ” after preposition “आ”, becomes “चछ”

34. छ॒न्दा॒स्य॑ च॑ष्ट॒णत्ति॑ – TS 5.1.7.4

छ॒न्दा॒सि॑ । आ । = [छ॒न्दा(ग्)स्य॑ च॑ष्ट॒णत्ति॑]

“छ” after preposition “आ”, becomes “चछ”

35. नि॒र॒व॒दाय॑ मे॒द्ध्यं कृ॒त्वा ऽऽ ह॑रति – TS 5.1.8.1(JM-5)

कृ॒त्वा । आ । ह॑रति । = (trikramam)

36. समा॑स्त्वाऽग्न ऋ॒तवो॑ वर्द॒धय॑न्त्वि॒त्याह॑ – TS 5.1.8.5 – (alopam)

37. अप॑ नुद॒त्युद्व॑यं तम॑स॒स्परी॑त्याह – TS 5.1.8.6

38. मा॒तुर॑स्या उ॒पस्थ॑ इति – TS 5.1.9.6 – (alopam)

39. ए॒ष्वे॒व लो॒केष्व॑वि॒दं ग॑च्छ॒त्यथो॑ – TS 5.1.9.6 – (kampam)

40. यद॑ग्ने॒ यानि॑ कानि॒ चेति॑ स॒मिध॑म् – TS 5.1.10.1 (JD-35)

41. स॒ञ्शितं॑ मे॒ ब्रह्मो॑दे॒षां बा॒हू – TS 5.1.10.2

42. अत्य॑न्यञ् रा॒ज॒न्यं मृ॒त्युः – TS 5.1.10.3

रा॒ज॒न्यम् । मृ॒त्युः । = (मृ॒त्यू रा॒ज॒न्यं)

43. ग॒रु॒त्मा॒नित्य॑वे॒क्षते॑ रू॒पमे॒वा॒स्य – TS 5.1.10.5

44. ई॒ड्य॒श्चा॒सि व॒न्द्यश्च॑ वा॒जिन् – TS 5.1.11.1

च । वा॒जिन् । = [वा॒जि(ग्)श्च]

45. सु॒ष्ट्री॒मा जु॒षा॒णो॒रु पृ॒थु – TS 5.1.11.2 – (kampam)

46. ए॒ता उ॒ वः सु॒भगा॑ वि॒श्वरू॑पाः – TS 5.1.11.2

47. उप॑ दे॒वाञ् ऋ॒तु॒शः पा॒थः – TS 5.1.11.4

उप॑ । दे॒वान् । = [दे॒वा(ग्) उप॑]

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

48. उत्क्रामोदक्रमीदिति द्वाभ्याम् – TS 5.1.3.1

49. गायत्रिया परि लिखति – TS 5.1.3.5

50. आह य एवैनमन्वपश्यत् – TS 5.1.4.4

51. न ह स्म वै पुराऽग्निः – TS 5.1.10.1

52. देवैर्वसुभिः सजोषाः – TS 5.1.11.2

==== पञ्चमकाण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – चित्युपक्रमाभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. अन॒प॒ज॒य्य॒म॒भ्य॒ज॒यन्॒ यत् – TS 5.2.1.1 – (kampam)

2. तमे॒तया॒ ऽन्वै॒द॒क्र॒न्द॒दिति॒ तया॒ वै – TS 5.2.1.2

3. आ॒ त्वा॒ ऽहार्॒ष॒मि॒त्या॒हा॒ऽऽ ह्ये॒न॒ऽ हरति॑ – TS 5.2.1.4 (GD-53)

3.1 पदानि – इति॑ । आ॒ह । आ ।

घनपूर्व पदानि – इति॑ आ॒ह आ॒ह इति॑ इति॑ आ॒ह आ॒ आ॒ आ॒ह इति॑
इति॑ आ॒ह आ ।

घन वाक्यम् – इत्या॑हा॒हेतीत्या॑हा॒ हेतीत्या॑हा ।

3.2 पदानि – आ॒ह । आ । हि ।

घनपूर्व पदानि – आ॒ह आ॒ आ॒ आ॒ह आ॒ह आ॒ हि॒ हि॒ आ॒ आ॒ह
आ॒ह आ॒ हि ।

घन वाक्यम् – आ॒ हा॒ हा॒ हा॒ हि॒ ह्या॒ हा॒ हा॒ हि ।

3.3 पदानि – आ । हि । ए॒नम् ।

घनपूर्व पदानि – आ हि हि आ आ हि ए॒नम् ए॒नम् हि आ आ हि
ए॒नम् ।

घन वाक्यम् – आ हि ह्या ह्ये॒न मे॒न(ग्) ह्या ह्ये॒नम् ।

4. ए॒व भ॒वत्य॒ग्रे बृ॒हन्नु॒षसाम् – TS 5.2.1.4 & 1.5 (JM-75,JD-36,GD-33)

भ॒वति॑ । अ॒ग्रे॑ । = (भ॒वत्य॒ग्रे अ॒ग्रे भ॒वति॑ भ॒वत्य॒ग्रे)

अ॒ग्रे॑ । बृ॒हन् । = (अ॒ग्रे बृ॒हन् बृ॒हन्ना॒ग्रे ऽग्रे॑ बृ॒हन्)

5. अ॒न्नप॒तेऽन्न॒स्य नो॒ दे॒हीत्या॒ह – TS 5.2.2.1(JD-35)

अ॒न्नप॒ते । = (अ॒न्नप॒ते ऽन्न॒पते)

अ॒न्न॒स्य । नः॒ । = (नो॒ अ॒न्न॒स्य)

6. अ॒मीव॒स्य शु॒ष्मिण॒ इत्या॒ह – TS 5.2.2.1 – (lopam)

7. उ॒दु त्वा॒ विश्वे॒ दे॒वा इत्या॒ह – TS 5.2.2.1

8. प्रे॒दग्ने॒ ज्योति॑ष्मान् या॒हीत्या॒ह – TS 5.2.2.2 & 2.3 – (alopam)
(JD-35)

9. य॒दन॒ उ॒थ्स॒र्जत्य॒क्रन्द॒दित्य॒न्वाह॒ – TS 5.2.2.3

10. तस्मा॑दन॒स्वी च॑ र॒थी चाति॑थीना॒मप॑चिततमा॒ वप॑चितिमान्
भवति॒ य एवं॑ वे॒द – TS 5.2.2.3 & 2.4

11. त्रैष्टु॑भो हि राज॒न्यो ऽप्सु॑ भस्म – TS 5.2.2.4 – (kampam)

12. यो ऽप्सु॑ भस्म प्र वे॒शयति॑ – TS 5.2.2.4 – (kampam)

13. चि॒नुते॑ ऽपे॒तेत्य॑द्ध्यवसाययति॒ यममे॒व दे॒वय॑जनम् – TS 5.2.3.1

13.1 पदानि – अप॑ । इ॒त । इति॑ ।

घनपूर्व पदानि – अप॑ इ॒त इ॒त अप॑ अप॑ इ॒त इति॑ इति॑ इ॒त अप॑
अप॑ इ॒त इति॑ ।

घन वाक्यम् – अपे॑ते तापापे॑ते ती॒ ती॒ तापापे॑तेति॑ ।

13.2 पदानि – इ॒त । इति॑ । अ॒द्ध्यव॑साययति॑ ।

घनपूर्व पदानि – इ॒त इति॑ इति॑ इ॒त इ॒त इति॑ अ॒द्ध्यव॑साययति॑
अ॒द्ध्यव॑साययति॑ इति॑ इ॒त इ॒त इति॑ अ॒द्ध्यव॑साययति॑ ।

घन वाक्यम् – इ॒तेती॑ती॒ते ते॒ त्यद्ध्यव॑सायय॒ त्यद्ध्यव॑साययती॑ती॒ ते
ते॒ त्यद्ध्यव॑साययति॑ ।

14. प॒शवः॑ पुन॒रेत्यो॑प तिष्ठन्ते ॥ – TS 5.2.2.6

ए॒त्य । उ॒प । = (ए॒योपो॑पेत्येत्यो॑प)

15. अप॒श्य॒न्नपे॒तेति॒ यदे॒तेन॒ – TS 5.2.3.1

16. अप॒ ह॒न्त्यपो॒ ऽवो॒क्षति॒ शान्त्यै॒ – TS 5.2.3.2

17. ए॒ष्वे॒व लो॒केषु॒ प्रति॒ तिष्ठति॒ – TS 5.2.3.6 & 3.7 - (kampam)

18. पु॒री॒षेणा॒भ्यू॒हति॒ तस्मात्॒ – TS 5.2.3.7 - (kampam)

19. पु॒री॒षैर॒भ्यू॒हति॒ दश॒ – TS 5.2.3.7 - (kampam)

20. इ॒त्या॒हर्तु॒भिरे॒वैनं॒ दी॒क्षयि॒त्वर्तु॒भिर्वि॒ मुञ्चति॒ वैश्वा॒नर्या॒
शि॒क्यम्॒ – TS 5.2.4.2

21. वै नि॒र्ऋ॒त्यै दिक्॒ स्वाया॑म् – TS 5.2.4.3

नि॒र्ऋ॒त्यै । दिक् । = (दिङ् नि॒र्ऋ॒त्यै)

22. प्र॒दरे॒ वैतद्॒ वै नि॒र्ऋ॒त्या आ॒यत॑नम् – TS 5.2.4.3

23. शि॒क्यम॒भ्युप॒ दधा॑ति नै॒र्ऋ॒तो वै – TS 5.2.4.3

24. अ॒स्मान् नि॒र्ऋ॒तिं प्र॒ णु॒दते॒ – TS 5.2.4.4

नि॒र्ऋ॒तिम् । प्र । = (प्र णि॒र्ऋ॒तिम्)

25. अ॒ग्निमु॒द्यन्तु॑मर्॒हती॑त्याहुः – TS 5.2.5.3

उ॒द्यन्तु॑म् । अ॒र्ह॒ति । इति॑ । = (अ॒र्ह॒तीती॒त्यर्ह॒र्त्यु॒द्यन्तु॑म्)

अ॒र्ह॒ति । इति॑ । आ॒हुः । = (अ॒र्ह॒तीती॒त्यर्ह॒त्यर्ह॒तीत्या॑हुः)

26. रुन्धे ऽर्के ऽर्कश्रीयते – TS 5.2.5.5 – (kampam) (GD-76)

27. रुन्धे षड्भिर्नि वपति – TS 5.2.6.1

रुन्धे । षड्भिः । = (षड्भि षड्भी रुन्धे)

28. अहमित आ दद इतीषमेवोर्ज – TS 5.2.5.6

29. वनस्पतयः प्र जायेरन् – TS 5.2.7.1 & 7.2

वनस्पतयः । प्र । = (प्र वणपतयः)

30. अप हन्ति पञ्चभिर् व्याधारयति – TS 5.2.7.5

अप । हन्ति । पञ्चभिः । = (पञ्चेभिर्. हन्त्यपाप)

हन्ति । पञ्चभिः । व्याधारयति । = (पञ्चेभिर्. हन्ति हन्ति
पञ्चेभिर् व्याधारयति व्याधारयति)

31. द्वावेव देयौ द्वौ हि प्राणावेक एव – TS 5.2.8.2

32. उपादधताधरलक्ष्माणमसुरा यं – TS 5.2.8.3

33. वैष्णव्यर्चोप दधाति – TS 5.2.8.7

ऋचा । उप । = (उपा र्च र्चो)

34. अमारण्यमनु ते दिशामीत्याह – TS 5.2.9.4 – (alopam)
(JD-30)

35. आ॒य॒त॒न॒म॒भि॒ पर्यू॑ह॒त इ॒यं वै – TS 5.2.10.2 – (kampam)

36. अ॒न॒ति॒दा॒हा॒यो॒वा॒च हे॒य॒म॒द॒दि॒त् स ब्र॒ह्म॒णा – TS 5.2.10.3

37. य उ॑ चै॒ना ए॒वं वै॒द॒दि॒ति – TS 5.2.10.3

38. अ॒त्य॒द॒ह॒त् – TS 5.2.5.2

39. व॒यो॒भि॒रे॒वा॒या॒न॒व रु॒न्धे ऽयैः – TS 5.2.10.7

40. इ॒हे॒है॒षां कृ॒णु॒त भो॒ज॒ना॒नि – TS 5.2.11.2

41. क स्त्वा॑ च्छ॒य॒ति क स्त्वा॑ वि शा॒स्ति॑ क स्ते – TS 5.2.12.1

42. क उ॑ ते श॒मि॒ता क॒विः ॥ – TS 5.2.12.1

43. दै॒व्या अ॒ध्व॒र्य॒व॒स्त्वा च्छ॒य॒न्तु॒ वि च॑ शा॒स॒तु । – TS 5.2.12.1

छ॒य॒न्तु॒ । वि॒ । = (छ॒य॒न्तु॒ वि॒ वि॒ च्छ॒य॒न्तु॒ छ॒य॒न्तु॒ वि॒)

44. श॒म॒स्त्व॒व॒रे॒भ्यः । – TS 5.2.12.2 (PS-11.17)(JM-15)

श॒म् । अ॒स्तु॒ । अ॒व॒रे॒भ्यः॑ । = (अ॒स्त्व॒व॒रे॒भ्यो॑ ऽव॒रे॒भ्यो॑ अ॒स्त्व॒ स्त्व॒ व॒रे॒भ्यः॑)

45. श॒मु ते॑ त॒नु॒वे॑ भुव॒त् । – TS 5.2.12.2

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

46. वरुणपाशान् मुञ्चत्या त्वा – TS 5.2.1.4
47. याहीत्याह ज्योतिरेवास्मिन् – TS 5.2.2.3
48. यावती वै पृथिवी तस्यै – TS 5.2.3.1
49. पश्चात् समीची ताभिर्वै ते – TS 5.2.3.5
50. प्राञ्चमुप दधाति दाधार – TS 5.2.7.3
51. तूष्णीमुप दधाति न हीमे – TS 5.2.7.4
52. यत् समीचीनं पशुशीर्षैः – TS 5.2.9.5
53. प्राचीरुप दधाति पश्चाद् वै – TS 5.2.10.2
54. अपस्या अपश्यत् ता उपाधत्त – TS 5.2.10.3
55. क स्त्वा च्छ्यति क स्त्वा वि शास्ति – TS 5.2.12.1

==== पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.3 पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः – चितीनां निरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. किं वाऽहैतस्य क्रियते किं वा न – TS 5.3.1.1

2. ऋतव्या उप दधाति – TS 5.3.1.1 (JM-56,JD-52)

॥
ऋतव्याः । उप । = (उपोपार्तव्यः)

3. ते ऽप एवाभि समनसः – TS 5.3.1.3 – (kampam)

ते । अपः । एव । अभी । समनसः ।

4. अधृतेव वा एषा यन्मद्ध्यमा – TS 5.3.2.1

5. ओजोभृतावोजसैवैनाम् – TS 5.3.2.1

6. तान् बृहत्युदजयत् – TS 5.3.2.3

तान् । = [ता(ग्) स्तान्]

7. त्रिणव एष्वेव लोकेषु – TS 5.3.3.4 – (kampam) (JD-55)

8. अन्यथोपादधत तदसुरा न – TS 5.3.3.1

9. आ ऽस्य मुख्यो जायते यस्य – TS 5.3.4.6

॥
10. अत्यन्नमाऽस्यान्नादो जायते – TS 5.3.4.6

11. उत्तरत औजस्व्येव भवत्याऽस्यौजस्वी जायते ऽर्को वा एषः –
TS 5.3.4.6

12. जनिष्यमाणाञ्च भ्रातृव्यान् – TS 5.3.5.2 – (anu)

13. वज्रमनु प्र हरति स्तृत्यै – TS 5.3.5.2 – "ण" त्वम्

14. निरमिमतेवश्छन्दो वरिवश्छन्द इति – TS 5.3.5.4 – "ण" त्वम्

15. रश्मिरित्येवाऽदित्यमसृजत – TS 5.3.6.1

रश्मिः । = (रश्मी रश्मिः)

16. प्रवेत्यहरनुवेति रात्रिमुशिगिति – TS 5.3.6.1

17. भवन्तीर्न प्राजायन्त – TS 5.3.6.3

न । प्र । = (न प्र प्र ण न प्र)

18. एवैषु लोकेषु – TS 5.3.6.3 – (kampam)

19. तस्मान्नान्योत्तरेष्टकोपधेयाः – TS 5.3.7.4

20. छन्दाञ्चस्युप दधाति – TS 5.3.8.1

छन्दाञ्चसि । उप । = [उप छन्दा(ग्)सि]

21. उत यस्यैतासूपहितास्वापः – TS 5.3.10.2

22. उपादधत भूयस्कृदसीत्येव – TS 5.3.11.1

23. रो॒चत॑ ए॒वमे॒वैष॑ म॒नुष्या॑णम् – TS 5.3.10.3

24. तावे॒हि स॒ꣳ र॒भाव॑हा इ॒त्याह॑ व्ये॒वैने॑न॒ परि॑ ध॒त्ते पा॒ञ्चज॑न्ये
ष्वप्ये॒द्ध्य॑ग्न इ॒त्याहै॑ष वा अ॒ग्निः – TS 5.3.11.3

24.1 पदानि – तौ । आ । इ॒हि ।

घनपूर्व पदानि – तौ आ आ तौ तौ आ इ॒हि इ॒हि आ तौ
तौ आ इ॒हि ।

घन वाक्यम् – ता वा तौ तावे॒हीह्या॑ तौ तावे॒हि ।

24.2 पदानि – आ । इ॒हि । सम् ।

घनपूर्व पदानि – आ इ॒हि इ॒हि आ आ इ॒हि सम् सम् इ॒हि आ आ
इ॒हि सम् ।

घन वाक्यम् – ए॒हीह्ये॒हि स॒(ग्म्) स॒मिह्ये॒हि सम् ।

ए॒धि । अ॒ग्ने । = (ए॒ध्य॒ग्ने ऽग्न ए॒ध्ये॒ध्य॒ग्ने)

अ॒ग्ने । इ॒ति । = (अ॒ग्न इ॒तीत्य॒ग्ने ऽग्न इ॒ति)

25. तस्मा॑दे॒वमा॑हर्त॒व्या उप॑ दधाति – TS 5.3.11.3 (JM-56,GD-52)

ऋ॒तव्याः । उप॑ । = (ऋ॒तव्या उपो॑पा॒र्तव्या ऋ॒तव्या उपो॑पा॒र्तव्या
ऋ॒तव्या उप॑ ।)

26. सर्वं पाप्मानं तरति तरति – TS 5.3.12.1 & 12.2 (GD-24)

27. अश्वोऽप्सुजो वेतसः स्व एवैनं – TS 5.3.12.2

28. भवति सरङ्ग वा अश्वस्य सक्थ्या ऽवृहत् – TS 5.3.12.2

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

29. यं कामये॑ताप॒शुः स्या॑दि॒ति – TS 5.3.1.4
30. मूर्द्ध॑न्व॒न्ती॑र्भव॒न्ति तस्मा॑त् – TS 5.3.1.5
31. इन्द्रा॑ग्नी॒ अव्य॑थमा॒नामि॑ति – TS 5.3.2.1
32. दे॒वा वै यद् य॒ज्ञे to अ॑क्ष॒णया॑स्तोमी॒याः – TS 5.3.3.1
33. य॒ज्ञमु॒खमे॒व पु॒रस्ता॑द् वि to व्यो॑म – TS 5.3.3.2
34. उप॑ दधा॒ति द्वौ त्रि॑वृ॒ताव॑भिपूर्॒व – TS 5.3.3.3
35. ह॒स्तयो॑स्तप॒स्वित॑रो योनिः॑ – TS 5.3.3.4
36. उत्त॑रतस्तस्मा॒त् सव्यो॑ ह॒स्तयोः॑ – TS 5.3.3.5
37. अ॒ग्नेर्भा॑गोऽसी॒ति पु॒रस्ता॑त् – TS 5.3.4.1
38. अन्न॑ꣳ सप्त॒दशो॑ ऽन्नमे॒व दक्षि॑णतः – TS 5.3.4.2
39. ओज॑ ए॒वोत्त॑रतो॒ धत्ते to व॑सू॒नां – TS 5.3.4.3
40. असी॑ति प॒श्चात् प्र॑तिष्ठा॒ वै – TS 5.3.4.4
41. य॒ज्ञमु॒खं च॑तु॒ष्टोमः to या॑वा॒नां – TS 5.3.4.5
42. यस्य॑ मु॒ख्यव॑तीः पु॒रस्ता॑दुप॒धीय॑न्ते – TS 5.3.4.6
43. वि॒धीय॑तेऽर्क॒ एव॑ तद॒र्क्यम् – TS 5.3.4.7
44. अ॒श्राम्य॑न् ते तपो॑ऽत॒प्यन्त॑ – TS 5.3.5.4

45. र॒श्मि॒रित्ये॒वाऽऽदि॒त्यम॑सृजत – TS 5.3.6.1
46. इन्द्रा॑य त्वेन्द्रं॑ जि॒न्वेत्ये॒व – TS 5.3.6.2
47. भव॑न्ती॒र्न प्रा॑जायन्त ताः – TS 5.3.6.3
48. प॒श्चात् प्रा॑चीमु॒त्तमा॑मुप दधाति – TS 5.3.7.3
49. च यज॑मानस्य च प्रा॒णं चाऽऽयुः॑ – TS 5.3.7.4
50. अथो॑ तेजसा ऽनुप॑रिहारम् – TS 5.3.10.4
51. अस्मिन् दधा॑त्यग्ने यत्ते॒ परम् – TS 5.3.11.3
52. तरति॑ तरति ब्र॒ह्मह॑त्यां – TS 5.3.12.2

==== पञ्चमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.4 पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टकात्रयाभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. द्व॒न्द्व॒मृ॒तवो ऽधृ॒तेव॒ वा ए॒षा यत् – TS 5.4.2.1
2. यदा॒र॒ण्य॒नामा॒र॒ण्य॒ान् ज॒र्तिल॒यवा॒ग्वा वा जुहु॒याद् ग॒वीधु॒कय॒वाग्वा
वा न॒ ग्रा॒म्यान् प॒शून् – TS 5.4.3.2
3. यद॒जा ऽऽहु॒त्यैव जुहोति – TS 5.4.3.2
4. सो॒(१)ऽर्को ऽभ॒वत् तद॒र्कस्य – TS 5.4.3.3 – (kampam)
5. स॒योनि॒त्वायो॒दङ् तिष्ठन् जुहोति – TS 5.4.3.3??
उदङ् । तिष्ठन् । = [उदङ् क्तिष्ठ(ग्) स्तिष्ठन् नुदङ् डुदङ् क्तिष्ठन्]
6. अथे॒यत्यथे॒यति त्रय॒ इमे लो॒काः – TS 5.4.3.4
7. कस्यां॑ वा॒ ऽह॒ दिशि॒ रुद्रः॑ कस्यां॑ वैत्य॒नुप॒रि॒क्राम॑मेव
होत॒व्यम् – TS 5.4.3.4
8. रुन्धे॑ ऽश्म॒स्ते क्षु॒दमुं – TS 5.4.4.1 – (alopam) (JD-36)
9. उप॒चर॒न्त्यन्यं॑ ते अ॒स्मत् तप॑न्तु – TS 5.4.4.5 - (alopam)
(JD-35)

10. पा॒व॒को अ॒स्मभ्य॑ शि॒वः – TS 5.4.4.5 - (alopam)
(JM-75,JD-36,GD33)

11. नृ॒ष॒दे वडि॑ति व्याघा॒रय॑ति – TS 5.4.5.1 (JM-8,JD-22)

नृ॒ष॒दे॑ । व॒ट् । = (वड् वण् णृषदे)

12. दे॒वा अ॒हु॒तादो॑ ऽन्ये ता॒न॒ग्नि॒चिदे॒व – TS 5.4.5.1 & 5.2 –
(kampam)

अ॒हु॒तादः॑ । अ॒न्ये । ता॒न् । = [ता(ग्)स्तानन्ये ऽहुतादः]

13. अ॒ग्निं चि॒न्वन्न॑धि॒क्राम॑ति – TS 5.4.5.3

चि॒न्वन् । = [चिन्व(ग्)श्चिन्वन्]

14. अ॒वोक्ष॑त्यु॒भय॑स्याव॒रुद्ध्यै॑ – TS 5.4.5.2

15. वृ॒त्रो ह॒तः षोड॑शभिः – TS 5.4.5.3 & 5.4

ह॒तः । षोड॑शभिः । = (ह॒तः षोड॑शभिः षोड॑शभिर्. ह॒तो ह॒तः
षोड॑शभिः)

16. वैश्व॑कर्म॒णेन॑ पा॒प्मनो॑ निर्मु॒च्यते॑ – TS 5.4.5.4

पा॒प्मनः॑ । निः । = (पाप्मनो निर् णिष् पाप्मनः)

17. प॒शूने॒वाव॑ रु॒न्धे षड्भि॑र्. ह॒रति॑ – TS 5.4.6.3

रु॒न्धे । षड्भिः॑ । = (रुन्धे षड्भि षड्भी रुन्धे रुन्धे षड्भिः)

18. तेन॑ वै ते॑ ऽप्रत्यसु॑रानजयन् तत् – TS 5.4.6.3 & 6.4

19. होता॑ ऽन्वाहा॑प्रत्येव तेन – TS 5.4.6.4

20. अस॑दिव वा अ॒न्तरि॑क्ष म॒न्तरि॑क्ष मि॒वाऽऽग्नी॑द्ध॒माग्नी॑द्ध
ऽश्मा॑नं नि दधाति – TS 5.4.6.4 & 6.5

21. रुन्धे॑ चत॒सृभिः॑ – TS 5.4.6.5

रुन्धे॑ । चत॒सृभिः॑ । = (चत॒सृभि॑ रुन्धे)

22. यक्ष॑द॒ग्निर्दे॒वो दे॒वाऽ आ च॑ – TS 5.4.6.6 – (alopam)

23. व्ये॑वैतया मिमी॑ते म॒द्ध्ये दि॒वः – TS 5.4.6.5

24. सुव॑र्यन्तो नापे॑क्षन्त इति – TS 5.4.7.1 - (alopam)

25. प्रे॒द्धो अग्ने॑ दीदिहि – TS 5.4.7.3 - (alopam) (JD-35)

26. वि॒धेम ते॑ प॒रमे जन्म॑न्न॒ग्न इति॑ वैक॒ङ्कती॑म् – TS 5.4.7.4
(JD-35, GD-33)

जन्म॑न् । अग्ने॑ । = जन्म॑न्न॒ग्ने अग्ने॑ जन्मन् जन्म॑न्न॒ग्ने अग्ने॑
जन्मन् जन्मन् न॒ग्ने ।

अग्ने॑ । इति॑ । = अ॒ग्न इतीत्य॑ग्ने ऽग्न इतीत्य॑ग्ने ऽग्न इति॑ ।

27. अ॒ग्निर्वा ह॒ वा अ॒ग्निचि॑तं दु॒हेऽग्नि॑चित् – TS 5.4.7.4

28. ऋक्च॑ मे॒ साम च॑ म॒ इत्या॑हैतद् वै – TS 5.4.8.4 & 8.5

29. अवरुद्ध७ ह्यस्या-न्नमन्नमिव खलु वै – TS 5.4.9.2
30. अन्नाद्यमेवाभ्युपावर्तते – TS 5.4.9.2 & 9. 3 - (kampam)
31. सप्त ते अग्ने – TS 5.4.7.5 – (punarukta lopam) (JD-33)
32. घृतस्य वा एनमेषा धारा – TS 5.4.8.1
33. रूपेणैव छन्दा७स्यव – TS 5.4.8.5
छन्दा७सि । अव । = [अव छन्दा(ग्म्)सि]
34. रात्रिया ऽहरहोरात्रे – TS 5.4.9.3
रात्रिया । अहः । = (अहा रात्रिया)
35. वातनामानि जुहोत्यभ्येवैनम् – TS 5.4.9.4 – (kampam)
36. तिसृभिः प्रातस्सवनेऽभि मृशति – TS 5.4.10.1 – (kampam)
37. स्रवति वै सा ता७ स्रवन्तीं यज्ञः – TS 5.4.10.3
38. चिन्वीत भ्रातृव्यवान्. वज्रो वै – TS 5.4.11.2 – (anu)
39. पुरुषादन्नमत्ति यथा – TS 5.4.10.4
40. त्रिभिस्तिष्ठ७ स्तिष्ठति – TS 5.4.12.1 – (anu)
41. लभ्यन्त उतेव ग्राम्या उतेवाऽऽरण्याः – TS 5.4.12.2

42. य॒त इ॒श्व॒रो वा अ॒श्वो ऽय॒तः – TS 5.4.12.3

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

43. ए॒वाग्निं॑ चि॒नुत॑ उ॒वाच॑ ह – TS 5.4.2.2

44. प॒यसा॑ जुहु॒याद् ग्रा॒म्यान् – TS 5.4.3.2

45. अ॒जायां॑ घ॒र्मं प्रा॒सिञ्च॑न् – TS 5.4.3.3

46. अ॒थेय॑त्यथे॒यति॑ त्रय॑ इ॒मे – TS 5.4.3.4

47. अ॒श्मन्नू॑र्जमि॒ति परि॑ षिञ्च॑ति – TS 5.4.4.1

48. अ॒ष्टाक्ष॑रा गा॒यत्री॑ गा॒यत्रो॑ ऽग्निः – TS 5.4.4.4

49. अ॒सुरा॑नज॒यन् तद॑प्रति॒रथ॑स्य – TS 5.4.6.4

50. आ॒रण्या॑ उ॒भयी॑षामव॒रुद्ध्यै॑ – TS 5.4.9.2

51. सु॒वर्गा॒य वै लो॒काय॑ दे॒वर॒थो यु॑ज्यते य॒त्राकू॒ताय॑ – TS 5.4.10.1

52. वा अ॒ग्निर्या॑वाने॒वाग्नि॑स्तं – TS 5.4.10.2

53. अ॒भि मृ॑शत्यु॒पै नमु॑त्तरो य॒ज्ञः – TS 5.4.10.3

54. न य॒ज्ञः प॒राभ॑वति न यज॑मानः – TS 5.4.10.4

55. ऋ॒ध्नोति॑ स पु॒नरा॒धेय॑मा ध॒त्ते – TS 5.4.10.5

56. ए॒व भ्रा॑तृ॒व्यान् नु॑दते – TS 5.4.11.2

57. प॒व॒स्व॒ वा॒ज॒सा॒तय॒ इ॒त्य॒नु॒ष्टु॒क् – TS 5.4.12.1

58. य॒स्मि॒न्न॒श्च॒ आ॒ल॒भ्य॒ते॒ द्वा॒द॒श – TS 5.4.12.2

59. य॒त॒ ई॒श्व॒रो॒ वा॒ अ॒श्वो॒ ऽय॒तः – TS 5.4.12.3

==== पञ्चमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिःओं

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः-वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. तेजस एष आ लभ्यते तस्मात् – TS 5.5.1.1

2. नियुत्वते स्यादुन्माद्येद् यजमानः – TS 5.5.1.2

3. हिरण्यगर्भः समवर्तताग्र इत्याघारमा घारयति – TS 5.5.1.2
(JD-36)

अवर्तत । अग्रै । = (अवर्तताग्रे अग्रे ऽवर्ततावर्तताग्रे)

अग्रै । इति । = (अग्र इतीत्यग्रे ऽग्रे इति)

4. आ रभते ऽग्निरवमः – TS 5.5.1.4

रभते । अग्निः । = (अग्नि रग्नी रभते)

5. एवैनमभि सञ्जानानाः पशवः – TS 5.5.1.3 – (kampam)

6. तेन वैश्वानरात्रैत्याग्नावैष्णवम् – TS 5.5.1.4

7. आर्द्धनुवन् चरुणा ऽस्मिन् – TS 5.5.1.5

चरुणा । अस्मिन् । = [अस्मि(ग्) चरुणा]

8. प्रेणा ऽनु प्राविशत् ताभ्यः – TS 5.5.2.1 (“ण” tvam)

9. ऋद्धनवदिथ् स यो मेतः पुनः – TS 5.5.2.1

10. पुरस्ता॒न्निः – TS 5.5.1.6

पुरस्तात् । निः । = (निर् णिष् पुरस्तात्)

11. ची॒यते॑ प॒शुमा॒नेव – TS 5.5.2.3

चीयते । पशुमान् । = [पशुमा(ग्) श्रीयते]

12. कृ॒त्वोपा॒धत्ता॒नति॒दाहाय॑ – TS 5.5.2.4

13. स इ॒माम॒भ्यमृ॒शत् – TS 5.5.2.4 – (kampam)

14. सँ॒वथ्स॒रम॒बिभः॑ – TS 5.5.2.5

अ॒बिभः॑ । = (अबिभ रबिभः)

15. अ॒ग्ने यु॒क्ष्वा हि॑ ये तव – TS 5.5.3.1

16. ता अ॒ग्निर॒भ्यद्द॒ध्याय॑त् – TS 5.5.4.1 – (kampam)

17. अ॒ग्निश्ची॒यते॑ ऽग्नि॒वाने॒व – TS 5.5.2.2

चीयते । अ॒ग्निवा॑न् । = [अग्निवा(ग्) श्रीयते]

18. यदु॒खा सा॒ वा ए॒षैत॑र्हि या॒तया॒म्नी – TS 5.5.3.1

19. ब्र॒ह्मवा॒दिनो॑ वदन्ति॒ न्यङ्कु॒ग्निश्चे॒तव्या॑(३) उ॒त्ता॒ना(३) इति॑ वय॒सां
ँवा ए॒षः – TS 5.5.3.2

20. चि॒तिमु॒पधा॒याभि॑ मृ॒शेच्चि॒त्तिम् – TS 5.5.4.4 – (kampam)

21. विश्व॑कर्मा दि॒शां पतिः॑ – TS 5.5.5.1

पतिः॑ । = (पति॑ष्यतिः)

22. च॒ म॒र्ता॒न् रा॒ये च॒ नः॑ – TS 5.5.4.4

च॒ । म॒र्ता॒न् । = [म॒र्ता(ग्) श्र]

23. लो॒का॒नुप॒धा॒यैषु॑ – TS 5.5.5.3 – (kampam)

24. इ॒त्याहा॒ह्व॒तैवैन॑म॒ग्निं दू॒तं॑ – TS 5.5.6.1

25. ता॒ अ॒स्य॒ सू॒द॒दो॒ह॒स इ॒त्याह॑ – TS 5.5.6.2 & 6.3 – (alopam)

26. अ॒ग्नि॒नाऽग्निः॑ स॒मिद्ध्य॑त इ॒त्याह॑ स॒मिन्ध॑ ए॒व – TS 5.5.6.1

27. ऐ॒न्द्रा॒ग्नी हि॑ बा॒र्ह॒स्प॒त्येति॑ – TS 5.5.6.2

28. बृ॒ह॒स्प॒तिश्चा॒या॒त॒या॒मा॒नो ऽनु॑च॒र॒व॒ती – TS 5.5.6.2

29. अ॒र्को वा॑ अ॒ग्नि॒र॒र्को ऽन्न॑म॒न्नमे॒व – TS 5.5.6.3 – (kampam)

30. त्रि॒ष्वा रो॒च॒ने दि॒वः॑ – TS 5.5.6.3

त्रि॒षु । आ॒ । = (त्रि॒षुत् त्रि॒ष्वा)

31. ब॒ल॒मू॒रु॒वो॒रो॒जोऽरि॑ष्टा वि॒श्वानि॑ – TS 5.5.9.2

32. यो अ॒प्सु य ओष॑धीषु यः – TS 5.5.9.3

32.1 पदानि – यः । अ॒प्सु । यः ।

घनपूर्व पदानि – यः अ॒प्सु अ॒प्सु यः यः अ॒प्सु यः यः अ॒प्सु
यः यः अ॒प्सु यः ।

घन वाक्यम् – यो अ॒प्स्व॑प्सु यो यो अ॒प्सु यो यो अ॒प्सु यो यो
अ॒प्सु यः ।

32.2 पदानि – अ॒प्सु । यः । ओष॑धीषु ।

घनपूर्व पदानि – अ॒प्सु यः यः अ॒प्सु अ॒प्सु यः ओष॑धीषु
ओष॑धीषु यः अ॒प्सु अ॒प्सु यः ओष॑धीषु ।

घन वाक्यम् – अ॒प्सु यो यो (3) ऽप् स्व॑प्सु यः ओष॑धीष्वोष॑धीषु
यो (3) ऽप् स्व॑प्सु यः ओष॑धीषु ।

33. अ॒ग्निरधि॑पति र॒सितो र॑क्षिता यश्च – TS 5.5.10.1

34. वर्॒ष्ं व॑ इष॒वोऽव॑स्वान् क्र॒व्या ना॑म – TS 5.5.10.4

35. ऋ॒श्य ऋ॒षभा॑य रा॒ज्ञे ग॒वयः॑ शार्दू॒लाय॑ – TS 5.5.11.1

36. पु॒रुष॑वा॒गार॑ण्योऽजो न॒कुलः॑ – TS 5.5.12.1 – (kampam)

37. वन॑स्पतीनामे॒ण्यहे॒ कृ॒ष्णो रा॑त्रियै – TS 5.5.15.1

38. ह॒स॒साचि॑रिन्द्रा॒ण्यै – TS 5.5.20.1.

As per Samhita it is “ह॒स॒साचि॑रिन्द्रा॒ण्यै”. (“padam” as per Samhita pada paadam is ह॒स॒साचिः॑ । इन्द्रा॒ण्यै ।

In “ghanaSandhi” this word is given as

“ह॒स॒सा चि॑दिन्द्रा॒ण्यै” and the Sandhi rules given in “ghanaSandhi” is [चिच् चिद्ध(ग्म्)ससा]

39. कृ॒ष्णो॑ ऽजः॑ सा॒रस्व॑ती मे॒षी – TS 5.5.24.1 – (kampam)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

40. प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाः सृ॒ष्ट्वा प्रे॒णा – TS 5.5.2.1

41. स पापी॑यान् भविष्य॑सीति – TS 5.5.2.4

42. यु॒क्ष्वा हि ये तव॑ यु॒क्ष्वा हि – TS 5.5.3.2

43. आपो॑ वरुण॑स्य पत्न॑यः – TS 5.5.4.1

44. अ॒ग्न आ या॑हि वी॒तय॑ इत्या॒ह – TS 5.5.6.1

45. अ॒न्वह॑मेवैनं॑ चिनु॒ते – TS 5.5.6.2

46. इत्या॒ह तस्मा॑त् परु॒षिपरु॑षि – TS 5.5.6.3

47. पुरुषमृगश्चन्द्रमसे गोधा – TS 5.5.15.1

48. अलज आन्तरिक्ष उद्रो मद्रुः – TS 5.5.20.1

==== पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5.6 पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – उपानुवाक्याभिधानं

Section 1 - General panchaati

1. हिरण्यवर्णाः शुचयः – TS 5.6.1.1 – (alopa anuvaakam)

2. सर्वाँ अग्नीँरप्सुषदो हुवे वो मयि – TS 5.6.1.2

सर्वान् । अग्नीन् । = [अग्नी(ग्म्) रग्नीन् त्सर्वान्]

3. यददः संप्रयतीरहावनदता हते । तस्मादा नद्यो नाम स्थ ता वो नामानि सिन्धवः ॥ – TS 5.6.1.2 – (lopam)

4. स्यन्दमाना अवीवरत वो हिकं । – TS 5.6.1.3 – (lopam)

5. देवीस्तस्माद् वाणामि वो हितं ॥ – TS 5.6.1.3

वाः । = (वार वाः) (here visargam is = 'r')

6. अरंगम आ मा प्राणेन सह वर्चसा गन् ॥

आदित् पश्याम्युत वा शृणोम्या मा – TS 5.6.1.4

7. यदपो ऽग्नेरधस्तादुप दधाति – TS 5.6.2.1 – (kampam)

8. तस्मादद्भिरवतान्तमभि षिञ्चन्ति – TS 5.6.2.2

9. चैना॒ ए॒वं॒ वै॒द॒ शु॒ग् वा॒ अ॒ग्निः॒ सः – TS 5.6.2.4

10. आ॒न्न॒स्या॒न्न॒स्या॒भि॒ षि॒ञ्च॒त्य॒न्न॒स्या॒न्न॒स्य – TS 5.6.3.2

11. अ॒न्न॒म॒द्य॒ते॒ बा॒र्ह॒स्प॒त्यो॒ भ॒व॒ति – TS 5.6.2.6

अ॒द्य॒ते॒ । बा॒र्ह॒स्प॒त्यः॒ । = अ॒द्य॒ते॒ बा॒र्ह॒स्प॒त्यो॒ बा॒र्ह॒स्प॒त्यो॑
ऽद्य॒ते॒ ऽद्य॒ते॒ बा॒र्ह॒स्प॒त्यः॒ ।

12. आ॒न्न॒म॒द्य॒ते॒ शी॒र्ष॒तो॒ ऽभि॒ षि॒ञ्च॒ति – TS 5.6.3.2 – (kampam)

अ॒द्य॒ते॑ । शी॒र्ष॒तः॒ । = अ॒द्य॒ते॒ शी॒र्ष॒तः॒ शी॒र्ष॒तो॑ ऽद्य॒ते॒ ऽद्य॒ते॒
शी॒र्ष॒तः॒ ।

13. ते॒नै॒वैन॑म॒भि॒ षि॒ञ्च॒ति – TS 5.6.3.3 – (kampam)

14. द॒र्भा॒ स्त॒स्मिन्॒ जु॒हो॒ति – TS 5.6.4.2

त॒स्मिन् । = [त॒स्मि॒(ग्) स्त॒स्मिन्]

15. पर॑ आ॒ट्णारः॒ क॒क्षी॒वा॒ औ॒शि॒जः – TS 5.6.5.3

आ॒ट्णारः॒ । क॒क्षी॒वान् । = [क॒क्षी॒वान् क॒क्षी॒वा॒(ग्) आ॒ट्णारः॒]

16. आ॒त्मानं॑ छा॒दयि॒त्वोपा॑ऽऽयन् – TS 5.6.6.1

छा॒दयि॒त्वा । उप॑ । = (उप॑ च्छा॒दयि॒त्वा)

17. ए॒ष नि॑ धी॒यते॑ यद॒ग्नि॒रन्ये॑ वा॒ वै नि॒धिम॑गु॒प्तं वि॑न्दन्ति॒ न वा॒
प्रति॑ प्र॒ जा॒नाति॑ – TS 5.6.6.1 & 6.2 – (kampam)

18. आ॒क्रम्ये॑ति॒ नैर्ऋ॒त्यु॒खा यदा॑क्रामेत् – TS 5.6.6.2

19. ए॒त॒ ह वा॒व तद् ऋ॒षि॒रभ्य॑नू॒वाचे॑न्द्रः – TS 5.6.6.3

20. अ॒प्येति॑ वै॒श्वान॑र्य॒र्चा पु॒रीष॑मु॒प – TS 5.6.6.4

21. प्रा॒णो मा॒ मा हा॑सीत् – TS 5.6.8.1

22. प्र॒जा मा॒ मा हा॑सीत् – TS 5.6.8.1

23. अ॒प्रज॑स्यं तद् यन्नो॒पेया॑दिति॒ यत् – TS 5.6.8.4

24. यद॒स्यान्य॑ श्चि॒नुया॑द् यत् तं दक्षि॑णाभिः – TS 5.6.9.3 –
(kampam)

25. शि॒तिर॒न्ध्रो ऽन्य॑तश्शि॒तिर॒न्ध्रः स॒मन्त॑शि॒तिर॒न्ध्रः – TS 5.6.13.1

26. शि॒ति॒ककु॑च्छि॒तिपृ॑ष्ठः शि॒तिभ॑सत् ते – TS 5.6.14.1

27. ए॒काद॑श प्रा॒तर्ग॒व्याः – TS 5.6.22.1

एका॑द॒श । प्रा॒तः । = (प्रा॒तरे॑काद॒श)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

28. शु॒क्रास्ता॒ न॒ आपः॑ – TS 5.6.1.2
29. अ॒न्ये वा॒ वै नि॒धिम॑गु॒प्तं – TS 5.6.6.2
30. प्र॒जाप॑ति॒र्वा अथ॑र्वा ऽग्निः॑ – TS 5.6.6.3
31. सु॒वर्गा॑य वा॒ एष॒ लो॒काय॑ ची॒यते॑ यद॒ग्निस्तं॑ यन्न – TS 5.6.8.1
32. क॒नीया॑ꣳसं य॒ज्ञक्र॑तुमु॒पेया॑त् – TS 5.6.8.2
33. वै॑श्व॒कर्म॑णी॒रहो॑रात्राणि – TS 5.6.9.3
34. शि॒तिबा॒हुर॒न्यत॑रि॒शति॑बाहुः – TS 5.6.13.1

==== पञ्चमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ====

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5.7 पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः-उपानुवाक्यावशिष्टकर्मनिरूपणं

Section 1 - General panchaati

1. आग्नेय्या गायत्रिया प्रथमां – TS 5.7.1.1
2. अश्वावभितस्तिष्ठेतां – TS 5.7.1.2 – (lopam)
3. चित्यांचित्यामृषभमुप दधाति – TS 5.7.2.1
(JM-68,JD-70,GD-65)
ऋषभम् । उप । = (ऋषभ मुपोषा र्षभ मृषभ मुप)
4. एतामुप उमुप दधातीयं वावैषैकाष्टका यदेवैकाष्टकायामन्नं
क्रियते तत् – TS 5.7.2.2
5. तदेवैतया ऽव रुन्ध – TS 5.7.2.2
6. शतं यो नः शरदो अजीतानिन्द्रः – TS 5.7.2.3 (alopam)
7. तस्यैषा धारा विष्णुर्वसुस्तस्य – TS 5.7.3.2
8. इष्वा चैव तद् वज्रेण च यजमानः – TS 5.7.3.1
9. एता हि तद्-देवता उदजयन् यदृतुभ्यः – TS 5.7.2.5
10. इत्याहादाभ्या वै नामैषाऽऽहुतिः - TS 5.7.4.1

11. ची॒यते ऽथ॑ क्वा॒स्याऽऽह॑वनी॒य इ॒त्यसौ॑ – TS 5.7.4.2 (GD-54)

अथ॑ । क्व॑ । = (अथ क्व क्वाथाथ क्व)

क्व॑ । अ॒स्य॒ । = (क्वास्यास्य क्वा(४) क्वास्य)

12. इन्द्रा॑वतीमपचिती॒ मिहा॑ऽऽवह । – TS 5.7.4.3

12.1 पदानि – इह॑ । आ॑ । वह॑ ।

घनपूर्व पदानि – इह॑ आ॑ आ॑ इह॑ इह॑ आ॑ वह॑ वह॑ आ॑ इह॑ इह॑
आ॑ वह॑ ।

घन वाक्यम् – इहे॑हेहा वह॑ वहे॑हेहा वह॑ ।

13. अ॒भ्याव॑र्तद्ध्वमु॒प मे॒त सा॒कम॑यम् – TS 5.7.4.4

13.1 पदानि – उप॑ । मा॑ । आ॑ ।

घनपूर्व पदानि – उप॑ मा॑ मा॑ उप॑ उप॑ मा॑ आ॑ आ॑ मा॑ उप॑
उप॑ मा॑ आ॑ ।

घन वाक्यम् – उप॑ मा॑ मोपो॒प मा॑ मोपो॒प मा॑ ।

13.2 पदानि – मा॑ । आ॑ । इ॒त ।

घनपूर्व पदानि – मा॑ आ॑ आ॑ मा॑ मा॑ आ॑ इ॒त इ॒त आ॑ मा॑ मा॑ आ॑ इ॒त ।

घन वाक्यम् – मा॑ मा॑ मे॒ते॒ता मा॑ मे॒त ।

13.3 पदानि – आ । इ॒त । सा॒कम् ।

घनपूर्व पदानि– आ इ॒त इ॒त आ आ इ॒त सा॒कम् सा॒कम् इ॒त आ
आ इ॒त सा॒कम् ।

घन वाक्यम् – ए॒ते॒ते॒त सा॒क(ग्म्) सा॒क मि॒ते॒त सा॒कम् ।

14. ए॒ष ह॒ त्वा अ॒र्काश्व॑मे॒धी यस्य॑ – TS 5.7.5.3

15. उप॒ त्वा ऽ॒ या॒नीति॑ नेह॒ लो॒कोऽस्ती॑ – TS 5.7.5.3

16. आ ऽ॒ या॒नीति॑ नेह॒ लो॒कोऽस्ती॑ – TS 5.7.5.4

17. के॒न मो॒पैष्य॑सीति – TS 5.7.5.4

18. उप॒ वा॒मा ऽ॒ या॒नीति॑ नेह॒ – TS 5.7.5.5

19. अ॒या॒तया॑म्नी लो॒कं पृ॒णा ऽ॒ या॒तया॑मा ह्य॒सा वा॒दि॒त्यस्ता॑न् –
TS 5.7.5.6 & 5.7

तान् । = [ता(ग्म्) स्तान्]

20. अ॒ब्रु॒वन्नु॒प व॒ आ॒ ऽ॒ या॒मेति॑ के॒न न॒ उपै॑ष्य॒थेति॑ भू॒म्नेत्य॑ब्रु॒वन् –
TS 5.7.5.7

21. चि॒ती॒भ्यामु॒पाय॑न् – TS 5.7.5.7

चि॒ती॒भ्याम् । उ॒पाय॑न् । = (उपायञ्चितीभ्याम्)

22. चि॒नु॒ते भू॒या॒ने॒व भ॒वति – TS 5.7.5.7

चि॒नु॒ते । भू॒या॒न् । = [भूया(ग्) श्चिनुते]

23. यो ऽग्निं चि॒न्वन्न॒धि॒क्राम॑ति – TS 5.7.6.4

अ॒ग्निम् । चि॒न्वन् । = [चिन्व(ग्) श्चिन्वन्]

24. यास्ते अ॒ग्ने सूर्ये – TS 5.7.6.3 (GD-34)

अ॒ग्ने । सूर्ये॑ । = (सूर्ये अग्ने)

25. रुचं॑ वि॒श्येषु॑ शू॒द्रेषु॑ मयि॑ धेहि – TS 5.7.6.4

26. वेद॑र्तुर्ऋ॒तुरस्मै॑ कल्प॑मान एति – TS 5.7.6.5

27. ए॒त॒ꣳ स॒धस्थ॑ परि॑ ते – TS 5.7.7.1

स॒धस्थ॑ । परि॑ । = (परि सधस्थ)

28. कृ॒णु॒तादा॑वि॒रस्मै॑ ॥ – TS 5.7.7.2

कृ॒णु॒तात् । आ॒विः । = (आवि ष्कृणुतात्)

29. अ॒स्मिन्त् स॒धस्थे॑ अ॒धि – TS 5.7.7.2 (JM-72)

स॒धस्थे॑ । अ॒धि । = (सधस्थे अस्मिन्)

30. वह॑सि येना॒ग्ने सर्व॑वे॒दसं॑ । – TS 5.7.7.3 – (alopam)
(JM-74)

31. यास्ते॑ अग्ने॒ समि॒धो॒ यानि॑ – TS 5.7.8.1 – (lopam)
(JM-72/74)

32. चि॒नुहि॑ प्र॒जान॑न् ॥ – TS 5.7.8.1

चि॒नुहि॑ । प्र॒जान॑न् । = [प्र॒जान॑(ग्) श्चि॒नुहि॑]

33. अग्ने॒श्चि॒न्वन्न॑न्तरेत्यात्मनो॒ वै – TS 5.7.8.1 – (anu)

34. छन्दा॑स्यव॒ रुन्धे॒ ऽथो॑ – TS 5.7.8.3

छन्दा॑सि । अव॑ । = [अव॑ च्छन्दा॑(ग्)सि]

35. मयि॑ गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे अग्नि॑ रायः॒ – TS 5.7.9.1 (GD-49)

35.1 पदानि – गृ॒ह्णामि॑ । अ॒ग्रे ।

जटापूर्व पदानि – गृ॒ह्णामि॑ अ॒ग्रे अ॒ग्रे गृ॒ह्णामि॑ गृ॒ह्णामि॑ अ॒ग्रे ।

जटा वाक्यम् – गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे अ॒ग्रे गृ॒ह्णामि॑ गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे ।

35.2 पदानि – अ॒ग्रे । अ॒ग्निम् ।

जटापूर्व पदानि – अ॒ग्रे अ॒ग्निम् अ॒ग्निम् अ॒ग्रे अ॒ग्रे अ॒ग्निम् ।

जटा वाक्यम् – अ॒ग्रे अ॒ग्नि म॒ग्नि म॒ग्रे ऽग्रे॑ अ॒ग्निम् ।

35.3 पदानि – अ॒ग्निम् । रायः॑ ।

जटापूर्व पदानि – अ॒ग्निम् रायः॑ रायः॑ अ॒ग्निम् अ॒ग्निम् रायः॑ ।

जटा वाक्यम् – अ॒ग्नि(ग्) रायो॑ रायो॑ ऽग्नि॑ म॒ग्नि(ग्) रायः॑ ।

36. ह॒थ॒स्व॒न्त॒र॒म॒र्त्यो॑ म॒र्त्या॑ऽ आ॒वि॒वेश॑ । – TS 5.7.9.1

अ॒म॒र्त्यः॑ । म॒र्त्या॑न् । = [म॒र्त्या॑(ग्म्) अ॒म॒र्त्यो॑ ऽम॒र्त्यः॑]

37. मा सो अ॒स्मा॑ऽ अ॒व॒हाय॑ – TS 5.7.9.1

अ॒स्मा॑न् । = [अ॒स्मा॑(ग्म्) अ॒स्मा॑न्]

38. यन्मृ॒च्चा॑ऽऽप॒श्चाग्ने॑र॒नाद्य॑मथ क॒स्मात्॑ – TS 5.7.9.2

39. दक्षि॑णा ऽऽ *व॒र्त॒त॒ तस्मै॑ – TS 5.7.10.1 – (tri kramam)
(GD-26)

दक्षि॑णा । आ । अ॒व॒र्त॒त॒ ।

40. प्र॒त्या॒स्य॒थ् स॒ उद॑ङ्मु॒व॒र्त॒त॒ – TS 5.7.10.1

41. उ॒प॒या॒म॒म॒ध॒रे॒णो॒ष्ठे॒न॒ स॒दु॒त्त॒रे॒णान्त॑रेण – TS 5.7.12.1

42. रथ॑मु॒ष्णि॒हा॒भिः॑ ॥ – TS 5.7.14.1

रथ॑म् । उ॒ष्णि॒हा॒भिः॑ । = (उ॒ष्णि॒हा॒भी रथ॑म्)

43. स॒र्पा॒णा॑ऽ स॒प्त॒म्य॒र्य॒म्णो॑ ऽष्ट॒मी – TS 5.7.22.1

44. आ॒त्मा॑ ऽन्त॒रि॒क्ष॑ऽ स॒मु॒द्रः॑ – TS 5.7.25.1

अ॒न्त॒रि॒क्ष॑म् । स॒मु॒द्रः॑ । – (स॒मु॒द्रो अ॒न्त॒रि॒क्ष॑म्)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

45. ए॒तामु॒प द॒धाती॒यं वा॒व – TS 5.7.2.2
46. चि॒त्तिं जु॒होमि॒ मन॒सा – TS 5.7.4.1
47. इ॒च्छ॒मा॒नस्त॒स्मा ए॒तत् – TS 5.7.4.2
48. अ॒श्वमे॒धो यदे॒ता आ॒हुतीः – TS 5.7.5.3
49. अ॒ब्रवी॒थ् स ए॒तां द्वि॒तीयां – TS 5.7.5.4
50. अ॒भ॒वन्थ् स प॒रमे॒ष्ठी – TS 5.7.5.5
51. आ ऽ॒यानी॒ति ने॒ह लो॒कः – TS 5.7.5.6
52. आ॒दि॒त्यस्तानृ॒षयो ऽब्रु॒वन् – TS 5.7.5.7
53. वयो॒ वा अ॒ग्निर्य॑द॒ग्निचि॒त् – TS 5.7.6.1
54. पृ॒थि॒व्यै मा पा॒हि ज्यो॑तिः – TS 5.7.6.2
55. हि॒र॒ण्ये॒ष्टका॑ उप॒दधा॑ती॒माने॒व – TS 5.7.6.3
56. ब्रा॒ह्म॒णेषु॑ रुच॒ञ् राज॑सु – TS 5.7.6.4
57. मयि॑ गृ॒ह्णाम्य॑ग्रे॒ अ॒ग्निम् – TS 5.7.9.1
58. यज॑मा॒नाय॑ चि॒नुया॑द॒ग्निं – TS 5.7.9.2

59. आपो वै सर्वा देवताः – TS 5.7.9.3

60. प्रजापतिरग्निमसृजत सो ऽस्मात् – TS 5.7.10.1

==== पञ्चमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ====

॥ इति पञ्चमं काण्डं ॥

Alopa PrasanaaH

None for this Kaandam

Alopa AnuvakaaH

1. हिरण्यवर्णाः शुचयः पावका – TS 5.6.1.1 to TS 5.6.1.4

Punarukta alopa Vaakyaani

आयुर् यज्जेन, वाजश्च, प्राणम् म, आयुरेव च ।
पवस्व, व्रतपाः, सूर्ये परोऽग्न आदयः पुनः ।
येनाग्ने, अस्मिन् सधस्थे, च वाज्यध्वनत्वेनैक्यतः ।
(व्यासशिक्षा) (6.4 & 6.5)

1. यास्ते अग्ने सूर्ये रुच उद्यतो – TS 4.2.9.4, TS 5.7.6.3

ते । अग्ने । सूर्ये । (Alopam) = (ते अग्ने अग्ने ते ते अग्ने)

2. येना सहस्रं वहसि येनाग्ने सर्ववेदसं । तेनेमं यज्ञं नो वह
(TS 4.7.13.4, TS 5.7.7.3)

येन । अग्ने । (Alopam) = (येनाग्ने अग्ने येन येनाग्ने)

3. सं प्र च्यवद्ध्वमनु सं प्र याताग्ने पथो देवयानान् कृणुद्ध्वं ।
अस्मिन् सधस्थे अद्ध्युत्तरस्मिन् विश्वे देवा यजमानश्च सीदत ॥

(TS 4.7.13.4, TS 5.7.7.2) अस्मिन् । सधस्थे । = (Alopam)

(अस्मिन् सधस्थे सधस्थे अस्मिन्नस्मिन् सधस्थे)

4. आ॒ग॒त्य॑ वा॒ज्य॑द्ध्व॒नः॑ सर्वा॒ मृ॒धो॑ वि॒धू॒नु॒ते ।
अ॒ग्नि॒ꣳ स॒ध॒स्थे॑ म॒ह॒ति चक्षु॑षा नि चि॒की॒ष॒ते ॥
आ॒क्र॒म्य॑ वा॒जिन् पृ॒थि॒वीम॒ग्निमि॑च्छ रु॒चा त्वं ।
भू॒म्या वृ॒त्वाय॑ नो ब्रू॒हि यतः॑ ख॒नाम॑ तं व॒यं ॥ TS 4.1.2.3 , TS 5.1.2.6

वा॒जी । अ॒द्ध्व॒नः । = (Alopam)

(वा॒ज्य॑द्ध्व॒नो अ॒द्ध्व॒नो वा॒जी वा॒ज्य॑द्ध्व॒नः)

5. द्यौ॑स्ते पृ॒ष्ठं पृ॒थि॒वी स॒ध॒स्थमा॒त्मा ऽन्तरि॑क्षꣳ स॒मु॒द्रस्ते॑ यो॒निः ।
TS 4.1.2.3, 5.7.25.1

स॒ध॒स्थम् । आ॒त्मा । – (Alopam)

6. यद॒ग्ने॑ या॒नि का॒नि च – TS 4.1.10.1, 5.1.10.1

(यत् । अ॒ग्ने । या॒नि । का॒नि । च ।)

7. ता अ॒स्य॑ सू॒द॒दो॒हसः॑ – TS 4.2.4.4, 5.5.6.2

(ताः । अ॒स्य । सू॒द॒दो॒हसः ।) alopam = (अ॒स्य सू॒द॒दो॒हसः
सू॒द॒दो॒हसो अ॒स्यास्य॑सू॒द॒दो॒हसः ।)

Punarukta lopa Vaakyaani

पुनरुक्तं यतः पञ्च पदमित्युत्तरं च वा ॥

पूर्ववद् भवति ज्ञेयं सर्वत्रापि विचक्षणैः ॥ ४२ ॥

ऋक्षु ब्राह्मण वाक्येषु हि अलं (fitting द्वित्रिपदादिकं ॥ ७० ॥

(jata maniH)

परित्वा, पुनरूर्जा ऽयं नोऽस्यराती ऽयोपि च ।

सप्तते ऽपो अनुत्वग्नेत्वं गोमांश्चाथि रोचने ।

चित्रं च भवतं द्रप्सः सहस्व पुनरैक्यतः ॥ ७२ ॥

(vyasa siksha)

“None for this Kaandam”

Three and Four padam jatai

त्रिपद प्रभृतिन्यायो लोप-अलोपेषु विद्यते ॥

तत्र स्थमन्य युक्तं चेत् पूर्वधर्मो न विद्यते ॥

आक्रम्याद्ध्वनो, भवति अग्रे, पावको ऽर्पयति, इति च ॥

विषयो ऽङ्गिर इति एव क्रम्येत्यादि च लुप्यते ॥

जटा मणि – 75

1. आ॒ग॒त्य॑ वा॒ज्य॑द्ध्व॒न आ॒क्र॒म्य॑ वा॒जिन् पृ॒थि॒वीमि॑ = TS 5.1.2.6

वा॒जी । अ॒द्ध्व॒नः । आ॒क्र॒म्य॑ ।

(वाजी अध्वनो अध्वनो वाजी वाज्यध्वनः ।

अध्वन आक्रम्या क्रम्याध्वनो ऽध्वन आक्रम्य ।)

2. रा॒ष्ट्र॒मे॒व भ॒व॒त्य॒ग्रे बृ॒ह॒न्नु॒ष॒सा – TS 5.2.1.4 & 5

भ॒व॒ति॑ । अ॒ग्रे॑ । बृ॒ह॒न् ।

(भवत्यग्रे ऽग्रे भवति भवत्यग्रे । अग्रे बृहन् बृहन्नग्रे अग्रे बृहन् ।)

3. शु॒चा॒र्प॒य॒ति पा॒व॒को अ॒स्म॒भ्य॑ शि॒वो भ॒वे॒त्या॒हा॒न्त्रं – TS 5.4.4.5

अ॒र्प॒य॒ति॑ । पा॒व॒कः॑ । अ॒स्म॒भ्य॑म् । शि॒वः॑ ।

(अर्पयति पावकः पावको ऽर्पयत्यर्पयति पावकः ।

पावको अस्मभ्य मस्मभ्यं पावकः पावको अस्मभ्यम् ।

अस्मभ्य(ग्म्) शिवः शिवो अस्मभ्य मस्मभ्य(ग्म्) शिवः ।)

4. मानु॑षी॒भ्यस्त्वम॑ङ्गिर॒ इत्या॑ह – TS 5.1.5.6

त्वम् । अ॒ङ्गिरः॑ । इति॑ ।

(त्वम॑ङ्गिरो अ॒ङ्गिर॒ स्त्वं त्वम॑ङ्गिरः । अ॒ङ्गिर॒ इतीत्य॑ङ्गिरो ऽङ्गिर॑ इति ।)

5. जन्म॑न्न॒ग्ने इति॑ वैक॒ङ्कती॑मा – TS 5.4.7.4

जन्म॑न् । अ॒ग्ने । इति॑ ।

(जन्म॑न्न॒ग्ने अ॒ग्ने जन्म॑न् जन्म॑न्न॒ग्ने । अ॒ग्ने इतीति॑य॒ग्ने ऽग्न॑ इति॑)

6. सम॑वर्त॒ताग्र॑ इत्या॒घार॑मा TS 5.5.1.2

अ॒वर्त॑त । अ॒ग्रे॑ । इति॑ ।

(अ॒वर्त॑ता॒ग्रे अ॒ग्रे ऽव॑र्त॒ताव॑र्त॒ताग्रे॑ । अ॒ग्र इतीत्य॑ग्रे ऽग्र॑ इति॑ ।)

Dvipadam

छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.1.5.3
सम्बँथ्सरः सम्बँथ्सरः	5.1.8.5
छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.2.1.2
गायत्री गायत्री	5.2.3.5
छन्दा(ग्म्)सि छन्दा(ग्म्)सि	5.2.4.1
प्राणाः प्राणाः	5.2.6.3
मुख्यः मुख्यः	5.2.7.1
अपस्याः अपस्याः	5.2.10.1
विराड् विराड्	5.3.2.3
ज्योतिः ज्योतिः	5.3.2.3
गायत्री गायत्री	5.3.3.4
यज्ञमुखं यज्ञमुखं	5.3.3.4
पशवः पशवः	5.3.8.2
देवपुरा देवपुराः	5.3.9.2
देवता देवताः	5.4.1.2
अन्तरिक्षं अन्तरिक्षं	5.4.6.4
सम्बँथ्सरः सम्बँथ्सरः	5.4.7.6
देवता देवताः	5.4.8.6
अन्नम् अन्नम्	5.4.9.2
ऋतव ऋतवः	5.4.11.4
अन्नम् अन्नम्	5.5.6.3
प्रातस्सवनं प्रातस्सवनं	5.6.5.1
तृतीयसवनं तृतीयसवनं	5.6.5.2

सम्वँत्सरः सम्वँत्सरः	5.6.7.1 (2 times in same panchaati)
सम्वँत्सरः सम्वँत्सरः	5.6.7.2 (3 times in same panchaati)
सम्वँत्सरः सम्वँत्सरः	5.6.7.3 (2 times in same panchaati)
अन्तरिक्षं अन्तरिक्षं	5.6.8.2

Tri kramam

1. कृत्वा आ हरति 5.1.8.1
2. दक्षिणा आ अवर्तत 5.7.10.1

=====